

Noter til forløbet: Japan – og anden verdenskrig - Rosa 3.j

1. Meiji restaurationen: sandt eller falsk (Modul 03)

SANDT	FALSK
Samurai-klassen blev opløst og der blev indført almindelig værnepligt.	Samuraierne vandt deres status tilbage.
Det blev forbudt at bære sværd i det offentlige rum.	Klassesystemet blev opretholdt.
Klasserne blev opløst.	Det blev lovpligtigt for samuraier at bære sværd i det offentlige rum.
Shogunen blev afsat, og kejseren tog sin status som landets øverste leder tilbage.	Kejseren blev afsat og måtte afstå sin status som guddommelig.
Der blev opbygget en avanceret industri efter vestlig model	Shogunen blev landets øverste leder.
Der blev uddannelsespligt for alle børn.	Der blev kun indført skolegang for daimyoernes børn.
Der blev indført en forfatning efter vestlig model.	Det blev forbudt at klæde sig efter vestlig stil.

2. Hurtigskrivning (Modul 03)

I skriver ned, hvad I kan huske - på 1 minut (for hvert spørgsmål):

Hvad kan du huske om: Ezo (Hokkaido)?	Øen som ligger nord for Japan som skiftede navn til Hokkaido
Hvad kan du huske om: Ryukyu øerne?	
Hvad kan du huske om: Den kinesisk-japanske krig?	Japan formåede at vinde selvom Kina er meget større end Japan

Hvad kan du huske om: Den russisk-japanske krig?	Japan formåede at vinde selvom ingen andre i verdenshistorien har formået at vinde over Rusland.
--	--

3. På hvilke måder kan sige, at det “moderne Japan” blev inspireret af vesten? (modul 03)

Tag udgangspunkt i f.eks:

- § Japans annektering af Hokkaido og Ryukyo øerne
- § Japans kolonisering i Korea og dele af Kina (Manchuriet)
- § Japans militær + værnepligt
- § Japans industrialisering
- § Andet?

Dine noter:

--

3. Skema til overblik over historisk kildeanalyse af kilderne (Modul 04)

Kilde 5: “Japansk for 7.-9. klassetrin, Grundbog i Japansk” (1912)

Kilde 6: Tokutomi Soho: “Fremtidens Japan” (1886)

Kilde 5: “Japansk for 7.-9. klassetrin, Grundbog i Japansk” (1912)

Brug kildekritik-kortene til analysen

Hvem har frembragt kilden?	Japans regering.
----------------------------	------------------

Hvilken slags kilde er det?	Skolebog til 7-9 klasse i Japan.
Hvornår er kilden blevet til?	1912 efter døden af Meiji-kejseren.
Hvorfor er kilden blevet frembragt?	Japan ville gøre status over alt det Meiji-kejseren havde nået i sin 44-års regeringsperiode. Meiji-perioden blev set som en periode, hvor Japan havde nået store fremskridt mod en mere moderne verden, hvor de før havde været et meget tilbagestående land.
Er kilden repræsentativ?	Den er meget farvet, og beskriver kejseren som et helt fantastisk menneske.
Indholdsanalyse	Kilden fortæller om alle de meget gavmilde ting kejseren har gjort for Japan, fx doneret en masse penge. Da kejseren var syg, tog kronprinsen rigtig godt hånd om ham. Også efter kejseren døde, blev kronprinsen ved med at passe godt på ham. Derefter fortæller kilden om alt det Japan opnåede, for eksempel at befolkningen fordoblede, og landet tjente en masse penge. Japan kom også i besiddelse af Taiwan og Sakhalin, en russisk ø. Japan fik en stor økonomisk vækst.

Desuden: For at uddybe analysen af kildens tendens: Lav en diskursanalyse af kildens del 1) med nodalpunktet "kejseren Yoshihito"

- Diskursanalyse kan bruges til at fortælle om en kilde er tendentiøs

Nodalpunkt: Kejseren Yoshihito/Taisho

Ækvivalenskæde:

"Var et klogt, kærligt og generøst menneske"		
--	--	--

“Ikke sjældent rejste kejseren ud i landets regioner og lyttede til folks lidelser”		
“Fortsatte kronprinsen med at se til sin far hver morgen og aften med samme kærlighed”		

Kilde 6: Tokutomi Soho: “Fremtidens Japan” (1886)

Brug kildekritik-kortene til analysen

Hvem har frembragt kilden?	Journalisten og historikeren Tokutomi Ichihiro.
Hvilken slags kilde er det?	Det er en artikel
Hvornår er kilden blevet til?	1886
Hvorfor er kilden blevet frembragt?	At give et eksempel på Japans fremtid efter Meijirestaurationen.
Er kilden repræsentativ?	Han skriver ret positivt om meijirestaurationen, det var jo ikke alle japanere der havde det på samme måde.
Indholdsanalyse	

Desuden: For at uddybe analysen af kildens tendens: Lav en diskursanalyse af kilden med nodalpunktet “Meiji-restorationen”

Nodalpunkt: Meiji-restorationen

Ækvivalenskæde:

Storslået skue	Mødes på lige fod	
----------------	-------------------	--

Afvikling af det feudale samfund	Drøm eller fantasi	
Slavelignende borgere opnår status	Genopbygning og genskabelse	

4. Missing Word øvelse (Modul 06)

Øvelse til “Anden Verdenskrig i farver”, episode 1: Stilhed før Stormen
Sæt de løse ord (nederst i dokumentet) korrekt ind.

Japan var allerede en militærmagt ved begyndelsen af 1900-tallet. Japan havde besejret Rusland i krigen 1904-05 og havde kæmpet på allieret side i første verdenskrig.

Efter første verdenskrig blev Japan anerkendt som stormagt og meldte sig ind i **folkeforbundet**

Politisk set var Japan et modsætningsfyldt land: Det var et demokrati, men med stærke feudale traditioner. **Kejseren** blev anset for at være en levende Gud og landets sande leder. Landet stod over for store økonomiske problemer & befolkningstallet eksploderede. Japan havde ingen **naturressourcer** til at støtte væksten i industrien. Løsningen blev fundet (mente man) i en ekspansion mod vest: Manchuriet (en del af Kina). I Manchuriet var der fede kornmarker og masser af kul + mineraler - et perfekt mål for Japansk ekspansion.

Andre muligheder for Japansk ekspansion var de vesteuropæiske kolonier Burma (UK), Malaysia (UK), Hong Kong (UK), Fransk Indokina og Hollandsk Ostindien. Den øvrige store magt i Stillehavet var **USA** (der havde Filippinerne, Guam og Midway)

I 1920'erne koncentrerede USA sig om at udnytte sine egne ressourcer - der var økonomisk opsving, og Japans vokseværk i Stillehavet virkede fjern. USA havde begrænset sin hær efter **Anden Verdenskrig** (ligesom både Storbritannien og Frankrig havde gjort). I realiteten betød USA's begrænsning af sin flåde, at det var Japan, der havde herredømmet i Stillehavet. Efter børskrakket i 1929 og den efterfølgende depression i 1930'erne, vendte både USA, Storbritannien og Frankrig mere end nogensinde opmærksomheden indad.

Japan angreb **Manchuriet** (en del af Kina) i 1931. Folkeforbundet (forløberen for FN), som var oprettet af den amerikanske præsident Woodrow Wilson umiddelbart efter

første verdenskrig, kom på prøve. Folkeforbundet fordømte Japan, men satte ingen handling bag. Japan sagde i Folkeforbundet: *“Japan finder det umuligt at acceptere den beretning som forsamlingen har tilsluttet sig”* (hvorefter den japanske repræsentant gik - og Japan meldte sig ud).

I 1931 var Kina i kaos: Chiang Kai-Sheks regering var fastlåst i konflikt med kommunistpartiet (anført af Mao Zedong) og der var **borgerkrig**. Man havde ikke ressourcer til at håndtere Japans aggressioner i Manchuriet.

I 1936 indgik Japan en **ikke-angrebspagt** med Hitler. Hensigten var at sikre sig mod evt. angreb fra Sovjetunionen.

I 1937 fremprovokerede Japan et sammenstød mellem kinesiske tropper og invaderede større kinesiske områder med stor brutalitet. Byer blev bombet i flæng og vesterlændinge blev evakueret fra Shanghai. Japanerne udviste ingen **medlidenhed** med civilbefolkningen.

Nanjing (Kinas daværende hovedstad) blev erobret 17. december 1937. Over 300.000 **civile** blev dræbt. Det var “et 6-ugers orgie af voldtægt og drab”.

Den amerikanske præsident Roosevelt ville iværksætte en flådeblokade af Japan, men Storbritannien støttede ikke op om forslaget - af frygt for at starte en (ny) krig. Reelt viste folkeforbundet sig at være impotent.

ORD:

ikke-angrebspagt

Manchuriet

civile

naturlige ressourcer

USA

Første verdenskrig

borgerkrig

folkeforbundet

medlidenhed

kejseren

5. 7 ÅRSAGER TIL JAPANS EROBRING AF MANCHURIET 1931 (Modul 07)

Opgave 1. I skal diskutere årsagerne (i tabellen nedenfor) en efter en ved. Skriv noter i højre spalte omkring, hvordan hver årsag “forklarer” hvorfor Japan erobrede Manchuriet.

Årsag:	Hvorfor er dette en årsag til, at Japan erobrede Manchuriet?
JAPANS BEHOV FOR RÅSTOFFER	Japan havde ikke nogen selv.
JAPANS BEHOV FOR AT VISE SIG LIGE VÆRDIG MED VESTEN	For at vise at de også kunne være en kolonimagt, ligesom så mange af de vestlige lande var.
BEFOLKNINGSTILVÆKST I JAPAN	Pladsmangel?
NATIONALISME I JAPAN	De ville gerne være en stormagt og vise deres magt frem. Sikre pålidelige markeder til japanske varer og adgang til råvarer til den japanske sværindustri
TRUSLEN FRA SOVJETUNIONENS EKSPANSION (KOMMUNISME)	Kommunismen blev set som en trussel
DEPRESSIONEN OG VESTENS LUKNING AF IMPORT FRA JAPAN	Da depressionen ramte Wall Street i 1929 påvirkede det også Japan. USA lukkede for handel mellem de to lande.
EN FORTSÆTTELSE AF JAPANS EKSPANSION (SIDEN 1868)	De ville være den største gang i Østasien.

Opgave 2. I skal nu sætte årsagerne i rækkefølge efter, hvad I mener, der er vigtigst (1 er vigtigst, 7 er mindst vigtigst).

ÅRSAGER TIL AT JAPAN EROBREDE MANCHURIET - I JERES RÆKKEFØLGE
NATIONALISME I JAPAN

DEPRESSIONEN OG VESTENS LUKNING AF IMPORT FRA JAPAN
TRUSLEN FRA SOVJETUNIONENS EKSPANSION (KOMMUNISME)
JAPANS BEHOV FOR AT VISE SIG LIGEVÆRDIG MED VESTEN
JAPANS BEHOV FOR RÅSTOFFER
BEFOLKNINGSTILVÆKST I JAPAN
EN FORTSÆTTELSE AF JAPANS EKSPANSION (SIDEN 1868)

6. Hvad har vi lært indtil nu? (Modul 07)

Opgave:

Brug 20 minutter på at skrive en tekst, hvor I bruger så mange af nedenstående ord, som muligt (gerne dem alle!). Skriv jeres tekst i tabellen nedenfor.

Ekspansion	Demokrati	Ikke-angrebspagt
Manchuriet	Industrialisering	Ulige traktater
Kinesisk-japanske krig	Befolkningsvækst	Meiji-restorationen
Vesten	Første Verdenskrig	Industrialisering
Russisk-japanske krig	Folkeforbundet	Ryukyu øerne
Nationalisme	Kommunisme	Hokkaido
Feudalisme	Kejseren	

--

1b. Opgave til dokumentarudsendelsen:

Mens I ser uddraget skal I, individuelt, skrive 10 gode spørgsmål ned (som I selv kan besvare).

Jeres spørgsmål:

Spørgsmål	Svar
Hvor mange døde den dag Japan angreb Pearl Harbor? Amerikanere og japanere	
Havde Japan den samme mission om at udrydde jøder som Nazi Tyskland havde?	
Viste USA ikke at Japan var på vej?	Nej, de var helt uforberedte. Dog var deres to Hangarskibe ikke i havnen, så det overlevede angrebet.

Hvordan kunne Japan vinde en krig mod British Malaya med kun 30.000 mand, da British Malaya havde 100.000?	De havde effektive luftangreb og bomber, og British Malaya overgav sig selv med deres resterende 90.000 mand.

8. Hiroshima (60 min) (Modul 09)

Vi ser hele dokumentarfilmen *Anden Verdenskrigs største begivenheder i farver*, ep. 10: Hiroshima (2019)

Mens vi ser filmen skal I tage noter omkring:

Racisme (begge sider)	
Japansk nationalisme	
Kejsertro	
Kamikaze Argumenter for/imod atombomben	

